

BALNYÓI ÚJSÁG

Tek.

Magyar Nemzeti Múzeum
Balnyói könyvtára
BudapestSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEFBLŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Árnyékvármegye

Fenti cím alatt megjelent cikkünk sajnálatos félreértésre adott alkalmat, mintha a cikknek az lett volna a célja, hogy a vármegyeházat, vagy annak derek tisztikarát gúnyolja és kipellengéresse. Pedig a cikknek ilyen tendenciája nem volt és a cikkirótól sem állott, hogy a vármegyeházat bántsa, vagy gúnyolja — mert erre ok nincsen is — és ugyanolyan távol állott az, hogy a vármegye tisztviselői karát gancsolja, vagy pellengezzesse s éppen ezért mondjuk, hogy cikkünk sajnálatos félreértésre adott alkalmat.

El kell ismernünk, hogy akik csak a szavakat olvastak és nem kerestek az értelmet és nem kutattak az okot, amiért íródott az a cikk — jóhiszeműen gondolhattak, hogy az az intézmény, vagy annak tisztikara elleni támadás. Nemi megnyugvásunkra szolgál azonban, hogy vannak sokan, akik megértették a cikk lényegét, megértették azt, hogy annak tartalma nem egyéb, mint keserű gúny a helyzet fölött, amelyben vagyunk, vagy amelyben már nem is vagyunk, hanem csak vergődünk.

Hat nem groteszk az egész ország helyzete? Megcsönkítva, körülszabdálva, területében, formában eltorzítva, az életképesség alapfőlteteleitől megfosztva és idezsugorítva a Duna-Tisza töredék medre partjaihoz, ahonnan se előre menni nem bír, se hátra lépni nem tud.

És nem groteszk a vármegye helyzete? Az a vármegye-é, amely egykor külön típus volt az országban? „Bácska” nem is meggyét jelentett, hanem egy egész külön fogalom volt. Jelentette a kedélyt, a hangulatot, a gazdagságot, az acélos buzát, az aranyszínű kukoricát, jelentette az ország éléstárát, jelentette „Bácsországot” amelynek még „koronázatlan királya” is volt, s területe nem 324.000 hold, hanem több mint 11.000 km², lakóinak száma pedig a 800.000 lelket meghaladó volt, azzal a különös lelki struktúrával, amelyből ki lehetett érezni a különféle anyagok ötvözetéből kikérült nemesebb anyagot.

Éz ez mind-mind odavan, kivételével egy csücsöknek, mintha az embert levágnák és csak a kalapját hagynák meg és azt a keveset, amit a kalappal együtt levágtak. Hát nem buta, nem bolond helyzet ez? Epen olyan, mintha a háziasszony elől elzárják az éléstárát és elveszik a fűskamrát és mégis azt kívánják tőle, hogy dus asztalt terítsen és melegen tálljon az üres asztalra, melyet mindannyian körül ülnek s ahol mindenki tud tanácsot adni másnak, de ahol segíteni senki nem tud még magán sem.

A helyzet a fonák, sőt buta és bolond, amelyben mindannyian benne vagyunk és tehetetlenül vergődünk, de amelynek okai mi még

együttessen is a legkevésbé vagyunk.

Csodáljuk, hogy még taplársunk is ennyire félreértette a cikket és nem érezte ki belőle a helyzet grotesksége fölötti gúnyt és keserűséget? Igaza van, hogy a cikk írója is menekült, aki itt találta otthonát, annál kevésbbé lehetett oka és célja bántani azokat, akikkel együtt eszi az otthonukból kivertek keserű kenyerét, akiknek látja és értékeli munkáját, de látja helyzetüket is, hisz ez a tisztikar egykor, nem is oly régen egy egész külön kis országot igazgatott s most mint a leláncolt Prometheusz egy csücsökre van szorítva.

Talán meglehet érteni, hogy a helyzet fonáksága olykor kivált egy-egy keserű kifakadást azon a bolond helyzeten, hogy a trianoni határ mentén akármelyik fáról, vagy komolyabb homokbuckáról látja a kiűzött szülő-város templomainak tornyait, melyek alatt egykor imádsággal forogt az Urhoz, látja az utcákat, tereket, mondhatni, látja azt

a családi fészket, honnan elüldözték és mégis, az a hely ma messzebb van, mintha a világ tulsó felén volna, — ez a hely ma a csillagok világának távolságára van. Hát nem bolond helyzet ez? Hát csoda-e ha az embert tehetetlenségében előnti a keserűség és olykor felhőrdül az állapotoknak ezen a fonák voltán?

A cikkben nincsen szó megyeházáról és nincsen szó megyei tisztviselőkről, hanem szó van arról a lehetetlen helyzetről, amelyben valamennyien fetregünk, szó van a cikkben valamennyiünkről, akiket égő vágyak lángja mardos, harag, bosszu, gyűlölet, szegyenhevit, de akiket a gyengeség érzete a földhöz szegez s akiknek szeme elé a kegyetlen végzet vigyorogva tartja oda a helyzet torz tükörképét.

Nincs szó megyeházáról és tisztviselőkről, nincs szükség tehát arra sem, hogy azokat velünk szemben valaki védelmébe vegye. De stigis quae non sunt, non est disputandum!

A munkanélküliség a városi közgyűlés előtt A polgármester jelentése

III.

Az inség enyhítésére irányuló tevékenység állandósítása és rendszerítése végett megalkottuk a Segítő Bizottságot. A bizottság behatóan foglalkozott a nyomor enyhítésének módjaital és hírlapok, nyomtatványok útján kérte a város közönségét a hatósággal való együttes működésre. Ha közönségünk meg hozza azt az áldozatot, melyet viszonyaihoz képest meg hozhat, akkor remélhetjük, hogy a legszerényebb létfenntartást biztosítani tudjuk polgártársainknak.

A Segítő bizottság határozata alapján a munkanélküliek közül azok, akik nagy nyomorban élnek, vagy betegek, karácsonyra a szegénygondozó nővérek által megtakarított 7.000 pengő terhére tűzifa és élelmiszersegélyben részesülnek.

Szociális tevékenységünk külön ágát képezi a hadirokkantak, özvegyek, árva nehéz helyzetének enyhítése. Az 562 hadigondozott közül a legszegényebb 200 hadirokkantat, hadiárva és hadiözvegyet karácsonykor tűzifasegélyben és élelmiszersegélyben részesítjük.

Szociális közigazgatásunkkal kapcsolatban jelentem, hogy szegény tanköteles gyermekeink segélyezésére engedélyezett 7.000 P hitelösszeget felhasználunk. 400 P-ért tankönyveket, 600 P-ért pedig ruházati cikkeket szereztünk be. Összesen 592 tanköteles gyermeket segélyeztünk.

A segélyezés mérve a következő volt:

Kiosztottunk 293 pár cipőt, 89 nadrágot, 94 swettert, 9 télikabátot,

100 leánykaruhát és 92 gyapjúkendőt. Ezekkel az adományokkal a ráutaltság, a szükségesség mérvét kielégíteni nem tudtuk, ezért a szegényügyi kiadásoknál még rendelkezésünkre álló 800 pengőt is a szegény tanköteles gyermekek felruházására fordítjuk. Ekként az átcsatolás folytán 3616 re emelkedett tanköteleseknek 20 százaléka részesül segélyezésben. A szentistváni tanköteles gyermekek közül 51 tanuló az átcsatolás alkalmával részesült ruházati anyagban.

Várostelejesztésünk körébe tartozó feladataink teljesítéséről a következőket jelenthetem:

A kiscsávolyi, Madách utcai, Fehérlő utcai, Kinizsi utcai, Damjanich utcai ovodák, valamint a tanyai iskolák tető alatt vannak, nagyrészt a belső falfelületek vakolása is elkészült. A belvárosi elemi iskola épületéhez három szép nap kellene, hogy felső faleyent elérhessük és tető alá hozhassuk. Az épületek eddigi nyers kiviteléből is látható, hogy azoknál a szolidásra való törekvés lép előtérbe. Rövid idő alatt kiírásra kerülnek ezeknek az épületeknek installációs munkái is, hogy azoknak egyrésze még a tél folyamán elvégezhető legyen. A kiscsávolyi ovoda asztalos munkái már teljesen elkészültek, én már csak tavasszal lesznek beépíthetők. Munkában vannak a többi épületek asztalos, lakatos munkái is.

— **Házasság.** Pap Sándor tanító és Géczy Márta ovónő kedden örök hűséget esküdtek egymásnak a vasuti plébánia templomban.

Karácsonyra hatvanöt gyermeket teljesen fel- ruházott a zárda

Nagyon szép és bensőséges karácsonyfa ünnepe volt hétfőn délután a zárdában. Az iskolánövér, akik már annyi széppel és nemessel gazdagítottak Baja város társadalmát, újból tartalmas élvezetet szereztek az ünnepség résztvevőinek és azoknak a szegény kisgyermeknek, akiket az Isten irgalmassága gondjaira bízott.

A műsor folyamán Tóth Tivadar hittanár nagy emberszeretettel eláruló, mély tartalmú beszédben emlékezett az ünnepség céljáról, a szeretet angyalaról, aki most a szíveken kopog és a békesség, megelégedettség szelid ragyogását sugározza az elhagyottakra, a szenvedő és nyomorgó emberekre.

A szép beszéd végzetével egy kisleány zongorán játszott, a növendékek pedig három felvonásból álló szép szindarabot adtak elő.

„A nagymama áruhája” című karácsonyi vonatkozású darabban a növendékek olyan szépen, melegen játszottak, hogy a közönség könnyekig megindultan hallgatta őket és őszinte szeretettel tapsolta meg a kis művésznöket, akik igazán megérdemelték a dicséretet.

A gyermekek szép szereplése után dr. Gonczlik Kálmán apátlébános intézett szép beszédet a hallgatóság-hoz. Ugy találja a szeretet angyala nem járt hiába a városban, mert megnyitotta a szíveket. A sok-sok ajándék bizonyítja, hogy Baján igen sok jószívű ember él, mert a szeretet betetőzését jelenti ez a szép ünnep. Kívánja, fogadják a gyermekek szívesen az ajándékokat s legyen boldog, szép karácsonyuk nekik is és az egybegyűlt közönségnek is. A lelkesen megtapsolt közönség után osztották ki az ajándékokat. A zárda szegényebb növendékeit ezuttal 65 gyermeket ruháztak fel. Mindannyian kaptak egy pár új cipőt, izlésesen elkészített szép téli ruhát, nagyrészt sötétkék matrózmintájú, kék és piros kazánbluzokkal, a többiek csinos, erős flanelanyagból, azonkívül kaptak harisnyát, salát, sapkát, sőt fehérneműt is. És hogy a szeretet áldó tevékenysége minél maradandóbb emlékeztető lehessen, a kedves tisztelendő nővérek mindegyik gyermeknek édességet, képes és mesekönyveket, játékot és egy pirosra sült egész fonott kalácsot adtak. A színpad mellett felállított dusterhű karácsonyfa édességei is odavándoroltak a boldoggá tett gyermekekhez, akik szüleikkel együtt tuláradó örömmel köszönték meg a sok jót. A gyermekek karácsonyához a Szociális Missziótársulat 320 pengővel járult hozzá, a többi az Órangyal Társulat tagjai szereztek s igen értékes adományokkal tették lehetővé a nagymennyiségű ajándéktárgy

megszerzését. Így pl. az Uj Élet R.-T. ötven pengőn felüli értékben adományozott könyveket. Sőt még a zárda polgári iskolájának növendékei is kivették részüket a munkából Szorgalmasan készítették, javították a fehérműveket, hogy kis társaiknak örömet szerezzenek. Mindazoknak, akik valamivel hozzájárultak a gyermekek karácsonyához, dr. Gonczlik Kálmán intézeti igazgató szívből jövő köszönetet mondott.

HIREK a megszállott Bácskából

— **A „Dunabánság”** költségvetését most állították össze. A költségvetésben szerepel egy 20 milliós Dináros tétel is, mely a pozsváci helyi érdekű vasút törlesztési költségei címen van beállítva. Ezt a súlyos évi terhet azért kellett beállítani a vajdaság terhére, mert az előző tartományi kormányzat egy rossz szerződést kötött a helyi érdekű vasút építésére, amely évi 20 millió dinár terhet tett ki s ezt Pozsvác, melynek évi költségvetése mindössze 10 millió dinár — már nem bírta ki. Szóval a szerbiai terhes szerződések könnyítését is a vajdasági jövedelmekből fedezik Jugoszláviában.

— **A szabadkai** Perrum vas- és gépgyár teljesen beszüntette üzemét s összes munkásait és tisztviselőit elbocsátotta. Több mint 300 munkás vesztette el így végképpen kenyérét. Súlyos veszteségei voltak a gyárnál dr. Manojlovics Dusan volt főispánnak is, aki a gyár elnöke volt.

— **Már régóta híre járt**, hogy a szabadkai vasutigazgatóságot elviszik Szabadkáról. Most a legkomolyabb forrásból közlik, hogy a jövő évi április havától a szabadkai vasutigazgatóság Belgrádba kerül.

— **1928-ban** 20 megválasztott zentai városi tisztviselőt bocsátottak el, kiknek sem nyugdíjat, sem vegkielégítést nem adott a diktatura. Az ügy felebbezés folytán az államtanácshoz került, mely megállapította az elbocsátott tisztviselők nyugdíjigényét.

— **A Palics fürdő** bérlete a Mac Dániel-féle amerikai pénzesoport kezére került, amely a villanygyár részvénytöbbségét is bírta. A bérlet évi 20.000 dinár s ezenfelül bizonyos beruházásokat is kell eszközölni. A Mac Dániel csoport viszont mind a gyárat, mind a Palics bérletét a svéd villanyvállalatnak adta át.

— **A Ferencváros—Szand** mérkőzést, mint utólag kiderült, a szabadkai pravnikok (jogászok) folytatták le, kik látván, hogy az összes jegyek már a mérkőzés előtt napokkal elkelték, küldöttséget menesztettek a főkapitányhoz, s ott azzal fenyegetődztek, hogy botrányokat idéznek elő már a Ferencváros megérkezésénél a pályaudvaron, ha nem tiltják be a mérkőzést. Még azt is mondták, hogy a Ferencváros irredenta tüntetésekre fogja ragadni a publikumot, ezt pedig ők, mint jó hazafiak nem tűrhetik. A rendőrkapitány erre, miután azzal is fenyegetődztek, hogy Zsifkovics miniszterelnökhöz fordulnak, ha nem teljesítik kérésüket — betiltotta a mérkőzést, melyre pedig már napokkal előbb kiadta a szabályszerű beutazási

engedélyt. Ez az egy kis eset is fényesen igazolja, mily gyenge lábakon áll a jugoszláviai állameszme Szabadkán, ha már egy ártatlan futballmeccs is fel bírja a helyzetet borítani.

HIREK

Hétköznap az időjárásban.

Karácsony két napján égen-földön és a négy égtáj irányában tisztán, feheren sillogott a világ. Hópelyhek hullottak szikrázva, mintha angyalszárnyak verték volna föl őket, szent, fehér áhitatban ünnepelte a Nagyalföld a Megváltó születésnapját. Mire mára a munkanap felvirradt, a természet levetette ünnepelő ruháját, köd gomolyog, sűrű, zavaros színű eső esik, olvad a hó, az utcán pocsolyába lép az ember lába. Az ünnep sugárzó fehérsége után a sáros hétköznap.

— **Betlehemi játék Szentistvánon.** A szentistváni elemi iskola kedden délután tartotta főpróbáját a karácsony másnapjára hirdetett pásztorjátékoknak. Két rövid háromfelvonásos került előadásra: A Betlehemi éjszaka és a Három királyok. A két értékes szindarab nemcsak azért számíthatott a legteljesebb sikerre, mert a szereplő iskolás gyermekek előkészítése, betanítása Hausler Lajos tanító ügyes rendezői kezén ment át, de azért is, mert a jó érzékkel kiválasztott darabok témája, változatos képei, gördülő cselekménye az elmúlt idők karácsonyi pász-

torjátékait mindenben felülmúlja. Az előadást az iskola a Levente Otthonban tartotta péntek délután 4 órai kezdettel. Az előadás iránt szélében nagy érdeklődés mutatkozott.

— **Eljegyzés.** Oliva Máriát eljegyezte dedinai Zsuffa Béla.

— **Karácsonyi pásztorjáték Bátmonostoron és köszöntés.** Karácsony másnapján jól sikerült pásztorjátékot mutattak be a bátmonostori gyermekek, akiket Morvai István plébános tanított be. A hálás gyermekek pedig kellemes meglepetésben részesítették lelkipásztorukat. Ugyanis az előadást rövid időre megszakították s felköszöntötték Morvai István plébánost, akinek névnapja éppen erre a napra esik. Szemző Antal igazgató pedig a jelenlevők nevében kívánta Isten áldását a további munkájához. Morvai plébános meleg szavakkal köszönte meg az ünnepelést, a jelenlevők pedig lelkesen eltekett szerettet plébánosukat.

— **A bajai állomásparancsnok távozása.** Popovics Pál őrnagyot, a bajai állomásparancsnokot, a honvédelmi miniszter a budapesti honvédfőparancsnoksághoz helyezte át. Mind a tisztikarra, mind Baja urí társadalmára érzékeny veszteséget jelent a közszereletben és köztiszteltetben álló katonai távozása. Bajtársai és alárendeltjei a szigorú, de igazságos parancsnokot, ismerősei és barátai pedig a jóbarátot vesztik el benne. Ugy értesülünk, hogy helyette vitéz Eötvös Sándor alezredes fogja a bajai állomásparancsnokságot átvenni.

— **Karácsonyi előadás Mátételkén.** Vegtelenül kedves kis gyermekelőadást rendezett szombaton és

A világon volt egy ország!

A világon volt egy ország...
A dicső, nagy Magyarország!
Nincsen immár, nincs szép hazánk
Míába szállt égbe imánk?

Nem hiába, Ne hidd testvér!
De előbb még térdre essél!
Ugy könyörögj Ég Urához
Patronánkhöz Máriához.

Jó Istenünk halld meg imánk,
Ne hagyd el most hű Patronánk,
Könnyes arccal bizva kérünk,
Szép hazánk add vissza nekünk!

Testvéreink! Jó magyarok!
Fel a fejjel csak bizzatok.
S el ne felejtsetek soha...
Nem nyugszunk meg! Nem! Nem!
Soha!

ÁRVAY JÁNOS

Háborus nevelés

Az előtt ez egészen másképpen ment. A kopasz fejű jancsár, mikor kislífa született, dárdát, kardot, lőfarkos zászlót vett neki örömeiben, hadd játszadozzék a kölyök, ha megnő. A kis francia legényeknek örökké a revansról regéltek a sedani csüf-ságok után. Mi pedig nyalka ólom-bakákkal és huszárokkal telítettük lelkünket s amikor a budibicskát már meg tudtuk markolni, akkor a szőlőkaróból kardot faragtunk s avval estünk neki a szomszéd dinnyésnek. Volt is ott pusztítás! Folyt a sok piros vér s a jajgatás is betöltötte a csatateret — negyed óra múlva.

Mondom, ma ez már mind másként megy. Kard, csákó, dob, ólom

katonák? — ezek már mind a lomtárba kerültek! Holt dolgok, nevelő-erejük is kevés! A mai lüktető, mozgékony világban sokkal elterelhetőbb, sokkal szemléletesebb nevelő-eszközökkel dolgozunk. Nem merném állítani, ha nem lettem volna szenvedő alanya ennek a nevelő methodusnak. Hogy szenvedtem alatta, azt igazán nem lehet rossznéven venni, hiszen háborúról van szó!

Hát hogy is megy ez?

Felül az ember a Mavatra. Lefizet returjegyért 7—8 pengőt s ennek fejében elkezdődik a háborus nevelés. Nehogy túl kényes, nagyigényű legyen az ember, az első félórán arra jön rá, hogy a kabátja csupa kékes, szürkés átfestéssel gazdagodott. Ugy látszik, a jövő háborújában is a csukaszürke szerepel. Az ülések támlája gazdagítja az embert. A színlecke után jön a modern háboru legmodernebb támadó-eszközéhez való hozzászoktatás: a gáz támadás bemutatása s az ellene való védekezés begyakorlása. Lassan-lassan fulladozni kezdünk. Nagyokat nyelünk. Egyesek a zsebkendőjüket szorongatják orruk alá. Ezek a kezdő ujoncok. Körülnézek, honnan jön a támadás. Sehol nyitott ablak. Elő az ajtó ablakja félig le van eresztve, de onnan tiszta levegő áramlik be! Na, ez pompás! Ez haditechnika! Talán valami rejtett tömlők lehelik a finom port, gondolom magamban, amikor megszólal előttem egy síros kis nő hang s a bájos bajtársnő esengve emeli szenvedő szemecskéit a kalauzra, hogy nem lehetne a dolgon valahogy segíteni? A rideg hadvezér, akarom

mondani: kalauz, fölényes mosolylyal, katonás rövidséggel felel: Minden ablak lezárva, mást én sem tehetek! Az ablakközöknél ömlik be a por, meg a kocsiban magában is fölverődik.

Közben az én fejem kezd háborus hangulatokkal telődni. Kint vagyunk az egyenes országuton. A sofför megereszti a masinát s most jön a haddelhadd! Bent vagyunk a háborus pokol kellős közepében. Illusztráció kedvéért itt az országot kövezete is minősíthetetlen; hát már amilyen egy háborus ut egyáltalán lehet. A kocsit táncol, a motor mély basszushangon zug, sisterog, az ajtó néha nagyot nyekken, egyébként egyenletesen zörög, jajgat, kattog, a meiltem levő ajtó gépfegyverkattogást produkál: szabályos kitarással ütögeti az ablakdeszkákat, mert a párnabélés 5—5 centiméteren felfeslett s a szabadságnak örvendő pajzánul táncol a levegőben! Az ablak pedig kattog, csörög valami agyvelőhasonló magas üveghangon szabályos azonossággal!

— Mióta zörög így ez az ablak, Uram? — kiáltok a kalauz felé.

Nem hallja.

— Mióta visít így ez az ablak? — ordítom teli torokkal, s mutogatok a lengő ablakpárnára.

A pokoli zajban most sem értett meg, csak találgatta, hogy mit akartatok, mert ezt harsogta vissza: — Kifeslett!

Már mindenki kábult a kocsiban. Bódultan hunyom le a szemeimet s magamban szidom ostobaságomat, hogy ha már háborus dolgok közé

keveredem, ha már rászántam azt a csekély 7—8 pengőt, — mi az máma, ebben a dus világban? — s az előkészítő leckéket szorgalmasan elvégzem, akkor miért nem hoztam magammal aspirint, vagy veronált! Hisz e háboruban gyógyszer is kell.

De az önmarcangolás keserves perceitől megmentett egy jótékony durranás. Ez az ágyuzás imitációja volt. Gyors egymásutánban kétszer-háromszor beleharsant a fürgeteges zajba a motorkisülés ágyudurranása! s aztán hagyta tovább dolgozni az ajtót meg az ablakot.

Körülbelül 10—15 felvonásban él-tük át ezeket a háborus élményeket. Én már kétszer is! Egy-egy megállással megpihentünk, kísértaltuk magunkat s azután kezdődött minden előlről.

Mert, hogy el ne feledjem, nem volt ám utunk olyan sürgős. A háborus közlekedés egyáltalán nem szokott olyan rohanós lenni. Böven álldógtunk, cigarettáztogtunk, a port egy-egy fröccsel leöblítettük, megérdeklődtük a falubei híveket s csak ezeketán ámbátorkodtunk újból neki a következő felvonásnak.

A cikk elejére azt akartam írni, hogy: Háborura való nevelés, — most látom, hogy mégis csak jobb az, hogy: Háborus nevelés!

Mert ez az utazás még olyan hadi, háborus! Dehát mit is lehet kívánni csekély 8 pengőért?

Mihályi János

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyvize

A húgyvese csapadékot feloldja és ilyenek képződését megakadályozza a reuma és a húgyúti betegségek megelőzésére és gyógyítására.

Üzletvezetőség: Budapest, Erzsébet tér 1. sz.

URANIA

1930. december hó
28-án, vasárnap
délután, fél 4, 6, és fél 9.

Az idény legjobb hangos vigjátéka

KOHN és KELLY

SKÓCIÁ- BAN

falrengető vigjáték 8 felvonásban.

Főszerepben:

**GEORGE SIDNEY és
CHARLES MURRAY.**

Rendkívül szellemes és kítűnő
vigjáték ez, melynek keretében
egy nagyszabású golfversenynek
leszünk lelkes bámulói.

Ezt megelőzi:

HOOT GIBSON

első hangos filmje

NAGY- VÁROS HIÉNÁI

vig kaland a vadnyugaton 7 felv.

Magyar hirodó.

A jelenkor legtökéletesebb

minden más gyártmányt felülmúló háztartási és házi ipari célokra konstruált és **egyetlen magyar varrógépe** a Pfaff-rendszerű

„CSEPEL”

103. oszt. gyorsvarrógép.

Alkatrészei: a legnemesebb acélból, üvegkeménységűre edzve, 1/200-ad rész mm-nyi pontossággal csiszolva készülnek.

Üsszeépítése: a legprecízebb alapoossággal történik úgy, hogy a varrógép a feltétlen megbízhatóságot egyesíti a legnagyobb tartóssággal.

Teljesítménye: más varrógépekhez viszonyítva két, sőt háromszoros.

Járása: a legkönnyebb, tökéletesen zajtalan és nyugodt.

Előnye: hogy úgy az előre, mint a hátravarásnál a legegyszerűsebb gyöngy-öltésekkel dolgozik, a tökéletes szerkezete a legfinomabb anyagokat is hibátlanul varrja.

Díjmentes oktatás varrásban, himzésben és stoppolásban, úgy a főváros minden kerületében, mint hazánk minden egyes városában és falujában.

Beszerezhető a „CSEPEL” varrógépek lerakatosainál Baján Bohner és Társa, Fischer Ignác és Társa, Horváth Vilmos, Kókay Testvérek és Székely Leó cégeknél.

vasárnap délután Bene Erzsébet, a Mátételkéhez tartozó Ilma majori iskola tanítónője. Köles Irénke bájos kis szavalata nyitotta meg a szép, mindvégig kedves előadást. Utána A kis hősök c. hazafias tárgyú egyfelvonásos gyermekjáték következett. A felvonás után kedves huszársapkás, nemzeti zászlócskát tartó fiúcskák jelentek meg a színen, akik gyönyörű tornagyakorlatukkal szórakoztatták a szép számmal összegyűlt hallgatóságot. Majd pedig magyar fiúk és kedves magyar leánykák bájos táncjelenete következett, ami a hallgatók tetszését igen megnyerte. Utána Melyiket a kilenc közül c. karácsonyi játék jól sikerült előadása következett. Befejezésül pedig egy végtelenül kedves és szép összeállítású élőkép tette emlékeztetővé az Ilma majori iskola jól megrendezett ünnepélyét.

— **A Nemzeti Kaszinó Szilveszter estéje.** Az évente szokásos és hagyományos Szilveszter estélyt ezidén is megrendezi a Nemzeti Kaszinó vezetősége, melyre az egyler tagjait, családjaikat és vendégeiket ezúton is meghívja az elnökség. Külön meghívók a családi jellegű estélyre nem lesznek kibocsátva. Beléptidő nincsen, a szokásos tombola is elmarad, hogy a tánc kedvelő ifjúságnak több ideje maradjon a táncra. A Kaszinó elnöke által ajándékozott újévi malaccal a megtartandó szépségverseny győztese lesz megajándékozva.

— **Üngylikosság.** Piukovics L. Gábor mátételkei jómódu kisbirtokos vasárnapra virradó hajnalban vadászfegyverével fejbeltette magát. Azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Tolvaj cigányokat fogott el a csendőrség.** Kedden délelőtt nem mindennapi látványnak voltak szemtanúi a Budapesti-úti járőrelők. Nyomozó csendőrök kísérték egy idősebb cigányasszonyt és egy fiatalabb cigányt, akiknek a lelkét nem kevesebb bűn terhelte, mint tolvajlás. 600 pengőt emeltek el egy kereskedő pénztárából. A nyomozás során az eltulajdonított pénz rejtekhelyére vezette a két mákvirág a nyomozó csendőröket. Így kerültek Fránkl mechanikus elé a Budapesti útra, ahol a lefolyó csatorna partján te-

mették el a lopott pénzt. Meg is találtak ott, de már csak 200 pengő hiányával.

— **A Nemzeti Kaszinó tisztújító közgyűlése.** A Nemzeti Kaszinó választmánya 1931. évi január hó 4. napjának délutáni 5 órájára tüzte ki tisztújító közgyűlését. Határozatképtelenség esetén, január hó 11. napján lesz a tisztújító közgyűlés megtartva, az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgató évi jelentése. 3. Pénztárnok évi jelentése. 4. Könyvtáros évi jelentése. 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Az ügyész jelentése. 7. A tisztikar és a választmány lemondása. 8. Az új tisztikar és választmány megválasztása. 9. Esetleges indítványok. Az indítványok az alapszabályok értelmében a közgyűlés előtt 3 nappal az elnöknek, vagy a választmánynak adandók át. A Kaszinó elnöksége ezúton is kéri tagjait, hogy a tisztújító közgyűlésen minél nagyobb számban szíveskedjenek résztvenni.

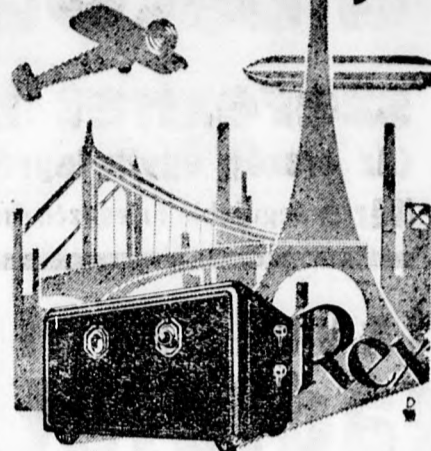
— **A szentistváni utszakasz rendezése.** Néhány héttel ezelőtt fejeződött be annak a forgalmas utvonalnak az átépítése, amely a Budapesti úton a nagymalomtól a vasúti hidig terjedt. Ezzel kapcsolatban az utvonal mellett elhúzódó területet is rendezte és fásította a város. Most pedig napok óta nagy erővel folynak a szükségmunkák a kerületben megindult földmunkák az istvánmegyei temető utszakaszán. Ez a rész ugyanis, mely a belső városrészeknek ugyszólván egyetlen számbavehető utvonala Szentistvánhoz, talán egyike volt a legelhagyottabb közlekedési utaknak. Ezen akar segíteni a város a gyalogjáró feltöltésével és a csatornázással. Az 50 cm töltés és salakbehintés remélhetőleg legalább átmenetileg segít ott a lehetetlen közlekedési viszonyokon.

— **Szegény iskolás gyermekek felruházása Madarason.** Az elmúlt vasárnap délután Madarásra érkezett dr. br. Vojnits Miklós a kerület országgyűlési képviselője. Ez alkalommal került kiosztásra, részben a népjóléti minisztérium, részben pedig a képviselő saját adományát képző karácsonyi ruha- és cipősegélyek a szegényebb sorsúak között. 95 tanulót részesült felruházásban. Trenzt Henrik főjegyző üdvözölte a kerület

A TECHNIKA

LEGUJABB

CSODAJA

Standard

5+1 CSÖVES HÁLÓZATI EUROPAVEVŐ.

képviselőjét s meleg szavakban mondott a kieszközölt adományokért az adományozottak nevében — hálás köszönetet.

— **Gázvédelemre oktatják a francia elemistákat.** A Populaira jelenti Cambraiból, hogy az ottani községi iskolában hosszabb idő óta katonai oktatás folyik, amelynek során a 6—7 éves gyermekeket kioktatják a gázháborúra és gázmaszkgyakorlatokat végeztenek velük. Az a francia katonatiszt, aki az oktatást vezeti, kijelentette, hogy az új világháború még 1932. előtt kitör. Mint a lap írja, a város polgármestere nem is tudott az iskolában folyó hadi-oktatásról: és szigorú vizsgálatot rendelt el az ügyben. A közsegítanács ezenkívül éleshangú határozatban tiltakozott az ellen, hogy fiatal gyerekeket ilyen oktatásban részesítsenek.

Szerkesztői üzenetek

A. D. Baja. A hegyipatak c. verse a beküldött alakban nem közölhető. A kezdő és betéjező versszak szépségét és lendületét rongja a két középső strofa. Ezt dolgozza át s akkor a vers nagyon jó.

Zalay Zoltán: Zirc. Cikkét a „Szeretet Szavaval” alkalomadtán közöljük. „Sírnak a mélyek” dec. 14-iki számunkban jelent meg. Résztvétel vagyunk és jobbulást kívánunk.

Laptulajdonos Új Elet nyomda r. t.
Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető
DR. MAMUSICH JÓZSEF.

**Fogadja meg
a bölcs tanácsot:**

Szívjon nikotinmentesített
szivart és cigarettát.

**A Nikotex meg-
védi egészségét**

Minden trafikban kapható.

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon : 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

**Elavult régi
Rádióját**

becseréljük

modern PHILIPS rádióra
Rádió készülékek kedvező
részfizetésre.

**KÓKAY
TESTVÉREK**

rádió szaküzletében Baja.
(városháza alatt.)

Figyelem!

Ertesítem a nagyérdemű közönséget,
hogy Baján 28 év óta fennálló első

„H a t t y u”

Gőzmosodámba
elő állított ing és gallért Baján
a legolcsóbban és legújabb módszer-
szerint tükör fényesen lesz előállítva.
Törés kizárva gallér tisztítás drb.-
kint 10 fillér, azonkívül mindenféle
fehérneműt a legolcsóbban tisztítok
és mindenféle fehérnemű tisztítás 8
napon belül el lesz készítve.

Kérem a nagyérdemű közönség
szíves pártfogását.

Maradok tisztelettel

Antal B.

Péter-Pál-utca 1. a plébá-
nia templom mögött.

Hólapátok

nyirfaseprők

gyermekszánkók

U T R Y-nál.

Telefon : 280. Erzsébet kir.-utca 38.

**Bajai tej és
vajüzem**

(ROSENFELD)

(Takarékpénztár-utca 1.)

Telefon : 84. (udvar) Telefon : 84.

ajánlja legjobb minőségű
palackozott teljes tejét,
házhoz szállítva

literenként 26 f. csarnokban átvéve
24 fillér árban.

Naponta frissen készült teavaj, kg-
ként 4 P. 10, 20, 50 dkg. csomagban
Friss túró kg-ként . . . . . 0.50 P.
Tejszín literenként . . . . . 2.80 P.
Tejfei literenként . . . . . 1.60 P.
Főlözött tej (kitűnő, baromfiaknak és
malacoknak, literje 5 fillér.)

Legkisebb mennyiséget is házhoz
szállítunk.

Tessék egy próbát tenni!

A Jaukó dűlőben a kis
állomás közvetlen közelé-
ben 13 és fél hold
szőlő és szántó

két szoba, konyha nagy
présház, istálló, kamra
felszereléssel együtt —
E L A D Ó. Bővebbet :

Dr. Gáll Lajos

(Kossuth Lajos-u. 8.) ügyvédnél.

Éjjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
dec. 22-től dec. 29-ig

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

LAKY

Telefonszám : 375.

bérautója
megrendelhető,
helyben és vidékre

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részfizetésre.
A modern és divatos himzötanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

Raktáron lévő sezlonok, matracok s mindenféle kárpitos
butoraim új évig

rendkívül olcsón árusítom,

szövettel bevont sezlonok már 80 pengőtől.

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)

Javitások és alakítások.

**Ha még nem vett kiváló
örborotva pengét
olcsón, úgy forduljon
U T R Y-h o z.**

Baja. Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon : 280.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem Baja város n. é. közönsé-
gét, valamint a t. utazó közönséget, hogy a
bajai **vasuti vendéglőt** átvettem, az üzletet
teljesen átreformáltam s minden erőmmel azon
leszek, hogy a t. közönség igényeit mindenféle
tekintetben kielégítek. Szíves pártfogást kérve

vagyok teljes tisztelettel

KISS MIKLÓS
vasuti vendéglős.

**Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az Uj Elet r.-t. papirüzlete**